

1

Want wat zou het de mens baten, zo hij de gehele wereld won, en zijner ziele schade leed?

Markus 8:36

Gepreekt te Middelburg op zondagochtend 11 juni 1713

Wij lezen zeer opmerkelijk in 1 Petrus 2 vers 9: ‘Maar gij zijt een uitverkoren geslacht, een koninklijk priesterdom, een heilig volk, een verkregen volk; opdat gij zoudt verkondigen de deugden Desgenen Die u uit de duisternis geroepen heeft tot Zijn wonderbaar licht.’ Grote namen dragen Gods kinderen in Gods Woord. Zij zijn koningen en priesters, ja, goden. De Heere vereert hen met die grote naam. ‘Mijn lust is aan hen.’ ‘Zie’, zegt Johannes, ‘hoe grote liefde ons de Vader gegeven heeft, namelijk dat wij kinderen Gods genaamd zouden worden’ (1 Joh. 3:1). Zij dragen veel namen in het Woord. Onder andere worden zij ook kooplieden genoemd. Zij zijn de wijzen die de tijd uitkopen. Zij zijn als de koopman die alles verkocht en de parel van grote waarde kocht. Waarom wordt een gelovige bij een koopman vergeleken?

1. Een koopman neemt zijn marktdagen waar. Hij neemt de tijd goed waar om koopmanschap te drijven. Waar er ergens iets te winnen is, daar is hij er snel bij. Wij zullen heden of morgen naar zulk een stad reizen, en aldaar een jaar overbrengen en koopmanschap drijven en winst doen (Jak. 4:13). Maar zo is het ook met Gods volk. Zij nemen hun geestelijke marktdagen ijverig waar. Zij komen niet graag om olie te kopen als de markt afgelopen is. Zij slapen niet als er gekocht moet worden, maar zij zijn als de wijzen die hun tijd uitkopen terwijl de dagen boos zijn. Zij zijn als de ooievaar, als de kraanvogel en zwaluwen die de tijd waarnemen.

2. Een koopman is ook gericht op de beste waren: goud, zilver, smaragd, kostelijke kleynodiën, of parels. Zo zijn ook Gods kinderen. Zij zijn gericht op de beste waren. Zij drijven handel in de waarheid; die kopen zij, wijn en melk, in de snoeren, in dat schone erfdeel, in het beste deel dat Maria had uitverkoren, in duurzaam goed (Luk. 10:42).

3. Een goede koopman wil de waren betalen naar de koers van de markt. Zo doen Gods kinderen ook. Hun kopen is hier ontvangen en hun verkopen is geven. 'U hebt het om niet ontvangen, geef het om niet, zei de Heere Jezus eens' (Matth. 10:8). Hier moet gekocht worden zonder geld en zonder prijs, wijn en melk (Jes. 55:1), en dat gratis, want het is toch alles uit genade.

4. Een goede koopman lijdt niet snel schade. Hij koopt niet graag de waren te duur. Zo is het ook met Gods volk. Dat geeft niet graag zijn geld uit voor hetgeen geen brood is en zijn arbeid voor hetgeen niet verzadigen kan. Hij wil geen gebroken bakken uithouwen, waarin geen water is. Een koopman zal zo ijverig onderzoeken op welke markt de waar te vinden is, waar hij mee bedrogen zal zijn of niet. Zo doen Gods kinderen ook. De Heere komt hen te hulp. Hij onderwijst hen waarmee zij bedrogen zullen worden of niet.

Dat leert de Heere Jezus hun hier in onze tekst. De Heere Jezus behandelt vele zaken in dit hoofdstuk. Onder andere houdt Hij een gesprek met Petrus en met Zijn discipelen. Hij vraagt hun: 'Wie zeggen de mensen dat Ik, de Zoon des mensen, ben?' (Matth. 16:13) Petrus antwoordt Hem, maar de Heere zegt: 'Wie zegt gij dat Ik ben?' (vers 15) Daarop zegt Petrus: 'Heere, Gij zijt de Christus, de Zoon van de levende God.' De Heere zegt: 'Zalig zijt gij, Simon Bar-Jona, want vlees en bloed heeft u dat niet geopenbaard, maar Mijn Vader, Die in de hemelen is. U hebt goed geantwoord.' Daarop zegt Christus dat Hij moet lijden. Petrus -zegt: 'Heere, dat zal u niet overkomen.' 'Ja', zegt Hij, 'u zult er ook wat van proeven, van die drinkbeker.' Zij mogen zeggen: 'Wel, Heere, wie zal U dan dienen en navolgen?' 'Wel', zegt de Heere Jezus, 'Ik stel de goederen van de wereld op kleine prijs; die acht Ik niet.' Het is alsof de Heere zegt: Als u rijk of aanzienlijk bent, al had u de hele wereld, dan nog zou het u niet baten als uw ziel schade leed.

Geliefde toehoorders, de Heere heeft de oorlog veranderd in vrede. Daar rekent de een zijn geluk, de ander zijn winst in. Ja, men denkt nu: Men heeft vrede; de oorlog is afgelopen; nu hebben we rust. Het hele land zal zich in zondige darterheid daarover uitlaten. Zo hebben wij nu voorgenomen om u te tonen dat daarin uw geluk niet bestaat. Want al was het dat iemand de hele wereld won en hij leed schade aan zijn ziel, wat zou het hem baten?

In onze tekst staat ons te overdenken:

1. De ingebeelde winst: de hele wereld te winnen;
2. Het werkelijke verlies;
3. Hoe de ingebeelde winst tekortkomt om de ziel te redden.

I. De ingebeelde winst

Wat het eerste betreft, hier hebt u dan de ingebeelde winst, dat is, de hele wereld. De Heere komt ons soms voor als Degene Die de bergen en de geesten weegt, maar hier komt de Heere ons voor als Degene Die de weegschaal houdt. In de ene schaal een hele wereld en in de andere schaal een ziel, die kostbaarder is dan de hele wereld. Hier is de wereld: hemel, wolken, water, aarde, dat mooi gemaakte stuk werk. Die hele wereld te winnen, is onmogelijk. Die te bezitten, krijgt niemand na de val. De hele wereld had God aan Adam gegeven vóór de val, maar die heeft hij spoedig verloren. Toen heeft God de hele wereld aan Zijn Zoon geschonken en de Heere Jezus geeft ze weer aan Zijn kinderen (1 Kor. 3:21-22): ‘Alles is uwe.’

Maar deze hele wereld te winnen en te bezitten, is nog nooit aan een schepsel gegeven. Dat zal ook niet gebeuren. Een Ahasveros mocht eens heersen van Indië af tot aan Morenland toe, 127 landschappen. Hij won niet de hele wereld. Augustus mocht eens de hele wereld laten beschrijven. Alexander de Grote mocht eens vragen: ‘Is er niet nog een wereld om te overwinnen?’ De Spaanse koning mocht eens een penning laten slaan met een werelddbol in zijn hand en met dit opschrift: ‘Eén wereld is mij niet genoeg, ik moet er nog meer hebben.’ Dat kan toch niet. Er is ook nooit iemand geweest die de hele wereld won. Kan dat niet? Stel eens dat iemand toch de hele wereld won. Laten we dan de wereld eens bekijken. Zij heeft drie poppen om mee te spelen. Weet u welke dat zijn?

1. Het plezierige van de wereld;
2. Het nuttige of het nodige van de wereld;
3. Het heerlijke van de wereld.

De eerste pop waar de wereld mee speelt, is het plezierige. Dat is, een goed burger, een goed huwelijk, een gezin met kinderen, een goede familie, tuinen, lusthoven, landerijen, rijden, wandelen, jagen, een groot verstand, een goed geheugen en een welsprekende tong. De tweede pop is het nuttige, dat men zoveel geld en goed heeft dat men het zilver acht als stenen en de cederen als wilde vijgenbomen in de laagte, dat men goud op het stof legt. Daar behoort ook die jongeling toe in Gods Woord. Hij had vele goederen. En ook de man

die zei: 'Ziel, gij hebt vele goederen, die opgelegd zijn voor vele jaren' (Luk. 12:19). Het heerlijke van de wereld is een ambt te hebben, eer en aanzien, een man van staat te zijn. Dat wenste Saul toen hij zei: 'Eer mij toch nu voor de oudsten van mijn volk' (1 Sam. 15:30). En Haman. Hij had veel heerlijkheid en hij was de naaste aan de hand van de koning. En Naäman. Hij was erg belangrijk, want door hem had de Heere grote verlossing gegeven.

Tooit u zich ook met deze zaken, die u rechtvaardig verkregen hebt, zodat niemand ze u kan betwisten? Ja, waar niemand u van verdenken kan? Ja, nog meer, dat u zich tevredenstelt met het allerbeste bezit? Ja, dat u nog een hart had om het te gebruiken? Dat is ook een gave van God. En stel dat dat geluk de hele wereld duurde, zolang de wereld staat. En stel dat het een duurzaam geluk was; zo'n rust dat niemand u kan storen. Stel dat het een vrede was voor degene die uitging en inging en dat er geen bejegening van enig kwaad was. Zou u niet zeggen: Wel, de man die het zo gaat, is gelukkig? Stel dat dit waar is, dat is nu de ingebeeelde winst. Kom, leg er nu eens een ziel bij die schade lijdt.

II. Het werkelijke verlies

De mens bestaat uit twee delen, niet alleen uit lichaam, maar ook uit ziel. Wat is het nu dat een ziel schade lijdt? Het is zijn leven en geluk hier en hiernamaals te verliezen; hier en eeuwig ongelukkig te zijn. U zult zeggen: Zeg ons dat eens wat duidelijker. Kom, geliefden, weet u wanneer een ziel schade lijdt?

1. Dan lijdt ze schade hier in dit leven als God die ziel geen genade geeft. Zij is niet uitverkoren. Het is een ziel die niet overtuigd wordt. Het is een ziel die dood is. Het is een ziel die zich verliest in het goede van deze wereld. Het is een ziel die niet wedergeboren wordt. Het is een ziel die het geloof mist; die niet heilig leeft. Men zei eens: 'Zijn wij dan ook blind?' (Joh. 9:40) Of: 'Ik ben rijk en verrijkt geworden' (Openb. 3:17), en zij waren jammerlijk, arm, blind en naakt.

2. Weet u wanneer die ziel schade lijdt? Op het doodsbed, als zij op de oever en rand van de eeuwigheid staat. Weet u hoe die ziel dan is? Zie het eens voor u. Er is een vertoornd God. Er is een hart dat moe en mat is van al het woelen. Daar ziet ze een gapende hel, de mond van de afgrond, achter zich, de vervlogen tijd. Rondom is de duivel als een briesende leeuw om haar te verslinden. Toehoorders, wiens haren moeten niet ten berge rijzen van verschrikking? Wie

moet zich niet krommen in zijn overdenking? Moet schaamte ons niet bedekken? Daar ziet u zo'n mens beven en sidderen. Zijn bed dreunt. De tranen barsten uit zijn ogen als hij uitroept: 'De kroon van ons hoofd is afgevallen; o wee nu onzer, dat wij zo gezondigd hebben' (Klaagl. 5:16). Nu bedenk ik dat ik het goede gehad heb en nu staat het kwade te volgen. Nu ben ik verloren tot in eeuwigheid.

3. Wilt u eens een ziel zien in de dag van de opstanding? Daar zal het lichaam verenigd worden. Daar zal hij aan de linkerkant gezet worden. Daar zullen zij staan kloppen om olie, waar geen genade te verkrijgen is. Daar zullen zij de hemel geopend zien voor Gods kinderen, en de afgrond voor hen. Daar zullen Gods kinderen al hun banden ontbonden worden. En zij het tegenovergestelde. De ziel die schade lijdt, zal met eeuwige banden gebonden worden. Gods kinderen krijgen kronen en worden in het paleis gevoerd, maar de ziel die schade lijdt, wordt door de duivel naar de hel gesleept.

4. Wilt u de ziel zien die schade lijdt? Eerst met ziel, dan met ziel en lichaam beide voor eeuwig bij de duivels in dat gruwelijkste gezelschap, in die verschrikkelijke plaats, voor eeuwig verbannen van de hemel. Daar zullen zij missen alle hoop op herstel. Alle inbeelding zal hun ontvallen; hun atheïstische gedachten zullen hun ontvallen; zij zullen missen alle ontferming van de Schepper en het schepsel. Ja, al de delen van de ziel en al de leden van het lichaam zullen vol ondraaglijke pijnen zijn, want de rook van hun pijn zal opgaan van eeuwigheid tot eeuwigheid. Als de duizend jaren geëindigd zijn, zal de Heere zeggen: Schik u nog eens duizend jaren. Eeuwig zullen zij de tongen kauwen, de handen wringen, de tanden knarsen. Kijk, dat is een ziel die schade lijdt.

Nu komt de Heere Jezus en stelt deze zogenaamde winst bij het werkelijke verlies. Hij zegt meer en bedoelt minder. Haman zei eens: 'Doch dit alles baat mij niet, zo lange tijd als ik de jood Mordechai zie zitten in de poort des konings' (Esth. 5:13). Maar mocht de zondaar nu ook eens zeggen: De hele wereld, dit alles, baat mij niet, zolang ik schade lijd aan mijn ziel? Dit baat mij niet. Wilt u dat eens zien? Wel, wat baat hem de hele wereld? Kan hij met al het goed en geld één overtuiging kopen? Kan hij er één traan mee kopen? Kan hij genade kopen? O nee, hij zou het ook niet willen, al kon hij. De zondaar zou liever zeggen: Wel, waartoe dit verlies? En al wilde hij genade met de hele wereld kopen, dan zou men tegen hem zeggen: 'Uw geld zij

met u ten verderve' (Hand. 8:20). Daarom is het dat men vaak ziet dat de rijksten en aanzienlijksten van uw land meestal zonder genade zijn. Waarom is dat zo? Omdat zij met al hun geld geen kruimeltje genade kunnen kopen.

Wat baat hun de hele wereld? Wel, als zij maar in de minste ongelegenheden komen, kan al hun geld niet de minste redding geven. De psalmdichter zegt: 'Immers zet Gij hen op gladde plaatsen' (Ps. 73:18), dat betekent: op een ijsbaan. Wat is een ijsbaan?

1. Het ijs schijnt iets te zijn, maar breng het eens bij het vuur, dan smelt het meteen. Zo is ook de wereld. Zij schijnt mooi voor het oog, maar zij is niet goed en doet geen nut ten dage der verbolgenheid.

2. Een ijsbaan is zeer gevaarlijk. Men gaat erop en men is voortdurend in gevaar, want onverwacht breekt het en zinkt men in de diepte. Wil men zich grijpen en vasthouden, dan breekt het af. Het brokkelt en begeeft. Zo is de wereld. Wat baat het hem als hij sterft? O, al had hij alles waarin hij voorheen vermaak schepte; al wat hem tevreden kon stellen. Maar kom dan eens met zijn geld en goed. Het kan hem niet vermaken. Hij zal wel zeggen: 'Doe het van voor mijn ogen weg.' Hij kan er niet één gunst mee kopen, nog veel minder genade voor zijn kostbare ziel. Zijn hart walgt van begeerlijke spijze.

Wat zal hem de wereld baten als hij in het oordeel zal staan voor de ogen van de Rechter der ganse aarde? Wat zal hij daar geven? Hier kan men nog soms vrijspraak krijgen voor veel geld. Men kan hier soms rechters omkopen. Maar dan kan hem geen hele wereld helpen, want God is geen Aannemer van geschenken. 'Bij de HEERE onze God is geen onrecht, noch aanneming van personen, noch ontvanging van geschenken' (2 Kron. 19:7).

Bezit nu veel en verlies uw ziel, wat baat het u?

Wij hebben dan te bezien hoe de Heere Jezus dit vraagsgewijze voorstelt. Hij zei: 'Want wat zou het de mens baten?' Wat geeft dit te kennen?

1. De ernst van de Heere Jezus. Evenals de Heere eens zei door Amos tot Israël: 'Ook heb Ik ulieden uit Egypteland opgevoerd; en Ik heb u veertig jaar in de woestijn geleid, opdat gij het land van de Amoriet erfelijk bezat. En Ik heb sommigen uit uw zonen tot profeten verwekt, en uit uw jongelingen tot nazireeërs; is dit niet alzo, gij kinderen Israëls? spreekt de HEERE' (Amos 2:10-11).

2. De Heere geeft door dit vraagsgewijze voor te stellen te kennen

dat de mond gestopt is. Zij kunnen goed noch kwaad spreken. Hij zet hen als stom, evenals de Heere eens deed met Israël. 'Wat is er meer te doen aan Mijn wijngaard, hetwelk Ik aan hem niet gedaan heb?' (Jes. 5:4) De Heere wil zeggen: Er is niets meer aan te doen. Hij verstomt hen.

3. De Heere Jezus geeft hierdoor dit te kennen: Oordeel als verstandigen wat Ik zeg. Kijk, geliefden, hoor en oordeel. Wij lezen dat er een schrijvende hand aan de wand schreef: 'U bent in weegschalen gewogen en u bent te licht bevonden' (Dan. 5:27). Hier is ook een hand van de Heere Jezus die schrijft: Wereld, u bent gewogen maar te licht bevonden.

III. Hoe kostbaar de ziel is

Zo hebben wij dan nu ons derde stukje: hoe kostbaar de ziel is. Zij is zwaarder dan een hele wereld.

Geliefde toehoorders, men kan vrede hebben; de ene potentaat kan zeggen: 'Dit heb ik erbij gewonnen', en de ander: 'Ik dit allemaal.' Het is niets, al hadden ze de hele wereld, zo zij schade lijden aan hun ziel. Wat zouden zij geven tot lossing van hun ziel? De ziel is kostbaar. De beweeglijke geesten zijn van dezelfde prijs. Men mag de ziel tot haar opschrift geven wat Salomo gaf aan de wijsheid. 'De wijsheid is het voornaamste; verkrijg dan wijsheid, en verkrijg verstand met al uw bezitting. Verhef haar, en zij zal u verhogen; zij zal u vereren, als gij haar omhelzen zult. Zij zal uw hoofd een aangenaam toevoegsel geven, een sierlijke kroon zal zij u leveren' (Spr. 4:7-9). En: 'Welgelukzalig is de mens die wijsheid vindt, en de mens die verstandigheid voortbrengt. Want haar koophandel is beter dan de koophandel van zilver, en haar inkomst dan het uitgegraven goud. Zij is kostelijker dan robijnen; en al wat u lusten mag, is met haar niet te vergelijken. Langheid der dagen is in haar rechterhand, in haar linkerhand rijkdom en eer. Haar wegen zijn wegen der lieflijkheid, en al haar paden vrede' (Spr. 3:13-17). En wat Job zegt: 'De mens weet haar waarde niet, het gesloten goud kan voor haar niet gegeven worden, en met zilver kan haar prijs niet worden opgewogen' (Job 28:13,15). Als de vromen hun ziel eens gaan beschouwen, staan zij verwonderd en moeten uitroepen: 'Ik loof U, omdat ik op een heel vreselijke wijze, wonderbaarlijk gemaakt ben. Hoe groot zijn Uw werken.' Wij lezen: 'Mij, Daniël, werd mijn geest doorstoken in het midden van het lichaam' (Dan. 7:15). Sommigen denken dat het vertaald kan worden

met: Mijn ziel werd doorstoken door de schede, zodat de ziel als het zwaard is en het lichaam slechts een schede.

Wilt u dan eens zien waarin de kostbaarheid van de ziel bestaat, want zij is kostbaarder dan de hele wereld?

1. De ziel is een geestelijk wezen, een bos en bloei van de eeuwigheid, het beste onder Gods werken, naast het wezen Gods komend en de engelen gelijk. Was het lichaam zo vlug als de ziel, dan bleven de mensen niet waar ze nu zijn. De ziel redeneert, zij kan niet dan met iets geestelijks verzadigd worden. Maar zie, de wereld is als niets, ijdelheid; als een gedaante gaat zij voorbij.

2. De ziel is kostbaar, zij overtreft alles, zij is onverderfelijk, onsterfelijk. De wereld, integendeel, gaat voorbij (1 Joh. 2:17). Hij die de beste ondervinding daarvan had, ik bedoel Salomo, mocht erop zeggen: 'Ijdelheid der ijdelheden, het is al ijdelheid' (Pred. 1:2).

3. De ziel wint het, want zij heeft al de wereldse dingen niet. De satan zei eens: Huid voor huid, al wat de mens heeft zal hij geven voor zijn leven. Een levende hond is beter dan een dode leeuw, terwijl de leeuw de koning der dieren is. Geen tiran, hoe wreed, kan de ziel doden (Markus 8).

4. De ziel maakt de wereld heerlijk, niet de wereld de ziel. God noemt ze zelfs een edele ziel.

5. Is de ziel niet kostbaar? Zie wat God gedaan heeft om de ziel te redden en te zaligen. Niet één ziel kon God redden of de Heere Jezus moest Zijn ziel geven. Kunt u weten hoe duur het rantsoen van Christus is om zielen te redden? Ja, de Geest moest hen komen overtuigen, ja, de engelen, zijn ze niet gediensdige geesten die tot dienst uitgezonden worden om dergenen wil die de zaligheid beërven zullen? (Hebr. 1:14) Zorgen Gods kinderen niet altijd het meest voor hun ziel? Wat zijn hun laatste woorden? 'Heere Jezus, ontvang mijn geest' (Hand. 7:60). 'Vader, in Uw handen beveel Ik Mijn Geest' (Luk. 23:46). Hun wordt het ook geboden (1 Petrus 4). Zie de duivel. Waarop loert hij het meest? Is het niet op de ziel? Wat vervolgt hij het meest? Is het niet de ziel? Hij zou wel zeggen zoals de koning van Sodom eens zei tegen Abraham: 'Geef mij de zielen, maar neem de have voor u' (Gen. 14:21). Zo zou de duivel ook wel zeggen. Zie, is dan de ziel niet kostbaarder dan de hele wereld?

Wat volgt nu hieruit? Wat mag dit uitwerken op de discipelen? Het is alsof de Heere Jezus wil zeggen: Kom, verloochen alles en volg Mij.

Hebt u de wereld niet? Mist u al het goede, u zult daarom niet verloren gaan. Maar lijdt u schade aan uw ziel, dan zult u niet behouden worden. Het zal toch niets baten tot lossing van uw ziel.

Toepassing

Geliefde toehoorders, wij zijn allen genadeloos geboren. Wat is het groot dat God Zich over sommigen ontfermt. Wat is de liefde in de Heere Jezus groot dat Hij Zijn Eigen ziel tot een schuldoffer stelt (Jes. 53:10), en dat om zielen te redden. De Heere Jezus Zelf moest er eens over uitroepen: 'Want alzo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft' (Joh. 3:16). Maar wij mogen met Paulus wel uitroepen: 'De liefde van Christus gaat alle verstand en kennis te boven.'

Zondaar, wat is nu vermaak, goed, eer en aanzien, als u uw kostbare ziel verliest? Een mooie wereld is niet machtig om die te redden. Hoe dwaas bent u nu in uw keuze dat u uw geluk stelt in het bezit van de wereld. U acht de hoogmoedigen gelukzalig, want hun huizen hebben vrede zonder vrees; zij worden gebouwd zoals Simson Delila voor zijn vriendin aanzag en zij was intussen de moordnares en tovenaars van zijn ziel. Als u in haar schoot slaapt als een voedsterling, zegt God: 'De vriendschap dezer wereld is vijandschap Gods.' Hoe velen kennen hun zielen niet. Het hart van een zot is in zijn linkerhand (Pred. 10:2). Anderen wensen te sterven als een beest, wiens ziel tenietgaat. Wel, geliefden, kent u dan nog de wereld niet? Als u al lang gewoeld en gedraafd hebt, u zit op het kussen, u hebt eer en aanzien, hebt u er wel dat genoeg in gevonden dat u gedacht had? O nee, het waren rozen met doornen. Is uw voedsel smakelijker, uw slaap zoeter, uw vrede groter? U zult moeten zeggen: Nee, ik heb dat niet gevonden wat ik mij voorgesteld had. Wie zorgt er dan voor zijn ziel of voor de zielen van anderen? Waar is er nu een Abraham met zijn onderwezenen? Nee, men zou liever met Kaïn zeggen: 'Ben ik mijns broeders hoeder?' (Gen. 4:9) En wil er nog iemand voor de ziel van zijn naaste zorgen, hij zou wel zeggen: 'Wat heb ik met u te maken?' Anderen rekenen dit voor te fijne taal. Anderen maken de ziel tot een lakei om van alles te bedenken waarmee u zich kleden zult en wat u eten of drinken zult. Anderen verkopen hun ziel voor het goed van de wereld, zoals Judas, Ezau en Achan. Anderen verkopen hun ziel voor eer, anderen voor vermaak, al zou hun kostbare ziel verloren gaan, anderen voor de zonde.

Wel, wereld, is dan deze spreuk geen waarheid, die de mond der waarheid spreekt? Ach, geliefden, laten we toch het meest zorgen voor onze edele ziel. Het is een kort spreekwoord, maar waarheid: Ziel verloren, alles verloren, ziel gewonnen, alles gewonnen. Al had u genade en miste u al het andere, dan was u gelukkig. Maar al had u de hele wereld en u verloor uw ziel, dan mist u genade. U mist dan alles. Roep klaagvrouwen om uw ongeluk te bewenen. Wie heeft er smart over?

Verliest u uw ziel, dan is dat een onherstelbaar verlies. Er is geen Zoon van God meer, werkingen van de Geest noch genademiddelen. U bent uw ziel voor eeuwig kwijt. Men sterft in de verwachting van elkaar weer te zien, maar u zult Gods aangezicht niet zien zoals Absalom na drie jaren zijn vader weer zag.

Men zegt dat de Indianen goud geven voor lood, ijzer, koraal en kinkhoren (= gedraaide schelp). U zegt: Die mensen zijn dwaas. Maar mens, bent u niet veel dwazer dat u voor de wereld uw ziel wilt geven? U kunt nog genade krijgen. Er is nog hoop voor u, als u er lust toe hebt. Als u verloren gaat, vermoordt u uw eigen ziel. Uw verderf is uit uzelf. God verhoede het goedertieren. Dat wensen wij u toe.

U zult mogelijk zeggen: 'Kan ik hoop hebben? Waaraan zal ik weten dat ik geen schade aan mijn ziel zal lijden?' Kom, wij zullen u enige blijken geven. Leg het bij u en onderzoek u.

1. Geliefden, is uw ziel bij u het beste pand? Hebt u vaak in eenzaamheid met indruk gezegd: 'Heere, hoe zal het met mijn ziel gaan? Niets kan ik U hoger voordragen. Wees toch mijn arme ziel genadig.'

2. Hebt u uw ziel ook het meest willen verzorgen door onder de middelen te komen? En dat u daar komt om overtuigd te worden, om het geloof te krijgen, om geheiligd te worden? Zoekt u die ijverig waar te nemen met het doel om daar de beloofde zegen te ontvangen?

3. Als u geen schade zult lijden, zult u dit ondervinden: de zielenvangers zult u liefhebben, omdat zij u zoeken te vangen. Paulus zei eens: Wij zijn mede-arbeiders. Houd hen in waarde, acht hen veel om het werk dat zij doen. Hebt u hen lief, omdat u voelt dat de Heere u door hen zoekt te trekken? Zegt u: Behandel mij zoals het de Heere gebiedt? Wilt u zich niet onttrekken?

4. Wie geen schade zal lijden, bij hem zijn de instellingen, het Woord, de middelen der genade, in waarde. Zij hebben die lief. Zij kunnen zo hartelijk zeggen: 'Zie aan, dat ik Uw bevelen liefheb' (Ps. 119:159).

5. Die zullen geen schade lijden die de Heere willen dienen, niet

alleen uitwendig met het lichaam, maar met de ziel, met het hart. O, als het hart ervan af is, dan is die mens niet in zijn schik. Hij wil Gods eis nakomen als de Heere zegt: 'Mijn zoon, geef Mij uw hart' (Spr. 23:26). Hij wil de Heere hartelijk dienen.

6. Kinderen van God, u zult geen schade lijden als u dit ondervindt. O, de Koper van uw ziel zal u zo dierbaar zijn. Ik bedoel de Heere Jezus. U zult kunnen zeggen: 'Al wat aan Hem is, is gans begeerlijk. Zulk Een is mijn Liefste' (Hoogl. 5:16). Ja, de Bewerker van uw ziel zult u liefhebben, namelijk God de Heilige Geest.

7. U zult geen schade lijden als u aan de Heere genoeg hebt. Er zei eens iemand zeer lieflijk: 'Eén ziel en één God is mij genoeg.' Kunt u dat ook zeggen, kinderen van God? Wij weten dat u op zulke gronden u kunt neerzetten. Dat u kunt zeggen: 'Wie heb ik nevens U in de hemel? Nevens U lust mij ook niets op de aarde' (Ps. 73:25). Hebt u dat met indruk gezegd? Wij kunnen u zeggen tot uw troost: 'Alhoewel de vijgenboom niet zal bloeien, en geen vrucht aan de wijnstok zijn zal, dat het werk van de olijfboom liegen zal, en de velden geen spijs voortbrengen, dat men de kudde uit de kooi zal afscheuren en er geen rund in de stallingen wezen zal, ja, als alles zal ontbreken, zo zal ik toch in de Heere van vreugde opspringen' (Hab. 3:17-18). En als u al eens de beroving van uw goederen moet zien, o, tot uw troost kunnen wij zeggen: U bent rijk in God, in kennis, in geloof, in goede werken, in genade.

Tot uw troost, kinderen van God, zeggen wij: Een heerlijke erfenis is u ten deel geworden, de snoeren zijn u gevallen in lieflijke plaatsen. U zult in eeuwigheid geen schade lijden, want u hebt dat al. Maar toch, kinderen van God, u zult eens schade lijden aan de wereld als u alles kwijt zult raken, ja, alles hier zult moeten laten. Maar tot uw troost zeggen wij u dat dat kleine verlies u een grote winst zal zijn. Voor veraf zijn, zult u krijgen de nabijheid van God, voor worstelen, winnen, voor strijd, de kroon.

O kinderen van God, laten wij bedenken wat wij hier doen. Wij zijn hier slechts vreemdelingen. Ons verblijf hier is maar kort. U kunt zeggen: 'Want wij weten dat, zo ons aardse huis van deze tabernakel gebroken wordt, wij een gebouw van God hebben, een huis niet met handen gemaakt, maar eeuwig, in de hemelen' (2 Kor. 5:1), welks Kunstenaar en Bouwmeester God Zelf is. Amen, ja amen.